

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging Besluit Aanwijzing Hoofdspoorwegen t.b.v. sanering

“Stamlijn, gemeente Arnhem”

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl.

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding voor het verzoek is een verzoek van NS om het zuidelijke deel van emplacement Arnhem Goederen in te richten voor het realiseren van een eigen opstel terrein. De stamlijn ligt in de plannen van NS op een locatie die in de toekomstige situatie eigendom wordt van NS.

De stamlijn gaat direct na het emplacement Arnhem Goederen over van hoofdspoorweg in eigendom en beheer van ProRail, naar bijzonder spoor in eigendom en beheer van derden. Het bijzonder spoor is in de huidige status niet berijdbaar, onder andere als gevolg van begroeiing in het spoor en op een aantal plaatsen is asfalt over de sporen getrokken. Sinds 2004 vindt er geen vervoer meer plaats op de gemeentelijke stamlijn Arnhem. Er is op dit moment geen perspectief op toekomstig vervoer op de stamlijn in de komende vijf jaar.

2. Wie zijn betrokken?

ProRail heeft het voorstel tot opheffing van de stamlijn, inclusief een voorstel voor het saneren van een aantal andere sporen op het emplacement Arnhem Goederen, voorgelegd aan gerechtigden op de Tafel van Vergroting van 3 december 2019. Naar aanleiding van deze consultatie heeft ProRail zienswijzen ontvangen van Arriva, van NS en van de Infragroep. In deze zienswijzen zijn door de vervoerders geen bezwaren geuit tegen de voorgenomen sanering van de stamlijn.

De gemeente Arnhem heeft in december 2019 aangegeven geen uitgesproken mening te hebben over het behoud van het de stamlijn binnen de hoofdspoorweginfrastructuur. In maart 2020 is de gemeente Arnhem op haar standpunt teruggekomen en heeft aangegeven juridisch geen aanleiding te zien om de stamlijnovereenkomst met ProRail te beëindigen. Zij wenst al haar rechten en plichten met betrekking tot de stamlijn te behouden. De gemeente heeft aangegeven alleen in te kunnen stemmen met het opheffen van de stamlijn als ProRail in een overeenkomst met NS vastlegt dat het bijzonder spoor op termijn weer aangesloten kan worden op de hoofdspoorweginfrastructuur. In de realisatie-overeenkomst tussen ProRail en NS zal worden vastgelegd dat NS mee zal werken en financieel zal bijdragen aan een toekomstige aansluiting van het bijzonder spoor in eigendom en beheer van derden op de hoofdspoorweg. De gemeente Arnhem kan dan ook instemmen met de sanering van de stamlijn.

3. Wat is het probleem?

Voor de realisatie van het opstel terrein dient de stamlijn “Arnhem gemeentelijke stamlijn” gesaneerd te worden en dient deze uit het Besluit Aanwijzing Hoofdspoorwegen te worden verwijderd.

4. Wat is het doel?

Geregeld moet worden dat de stamlijn “Arnhem gemeentelijke stamlijn” verwijderd wordt uit het Besluit Aanwijzing Hoofdspoorwegen, zodat het perceel in eigendom kan worden overgedragen aan NS.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De sanering van de stamlijn "Arnhem gemeentelijke stamlijn" betreft een zogenoemde aanmerkelijke wijziging die de gebruiksmogelijkheden van het hoofdspoor aanmerkelijk verandert. Volgens artikel 6, lid 5 van de Spoorwegwet heeft een dergelijke wijziging de voorafgaande instemming van de Minister en dient het Besluit Aanwijzing Hoofdspoorwegen hiervoor te worden aangepast.

6. Wat is het beste instrument?

Het enige instrument om aan het verzoek van ProRail te voldoen is het wijzigen van het Besluit Aanwijzing Hoofdspoorwegen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het saneren van de stamlijn betekent dat het huidige (onberijdbare) bijzonder spoor in eigendom en beheer van derden niet meer verbonden is met het hoofdspoorwegennet. In de realisatie-overeenkomst tussen ProRail en NS zal worden vastgelegd dat NS mee zal werken en financieel zal bijdragen aan een toekomstige aansluiting van het bijzonder spoor in beheer van derden op de hoofdspoorweg.